

— Nei. Bakkafrost koyrir rationelt.

— Tað visir seg, at framleiðslan umborð á Andreas í Hvannasundi virkar sum hon skal. Kann tað ikki hugast, at eitt tilíkt skip fer at bera seg sum frálíður?

— Ja, so skulu teir framleiða eini 4.000 til 5.000 tons av lidnari vøru og til tess skulu teir gera einar 5–6 túrar um árið.

— Men um fiskiskapurin er goður, so skuldi tað borið til — ella?

— Jú, men tað er so øll henda óvissan við svartkjaftinum. Tað óhugnaliga í øllum hesum er, at fiskiskapurin er ikki vorðin til tað, sum roknað var við. Hann er minkaður ár um ár. Fiskiskapurin er kanska blivin meira ójavnur, enn vit mettu um fyrri einum seks árum síðani.

Fiskasølan hevur ávarað

— Nú verður tað sagt í frágreiðingini hjá Sjóvinnubankanum, at lurtað hevur ikki verið eftir ávaringum frá sakkønnum. Hverjir eru hesir sakkøn?

— Tað er m. a. Føroya Fiskasøla. Vit hava gjørt vart við hesa stöðuna og hava tá eisini verið skuldssettir fyrri at vera ov svartskygdur. Fyrri nógvum árum síðani var fundur á Lærarakúlanum, har vit fingið toyggið fyrri at siggja ov svart uppá svartkjaftin. Ein kann eisini lesa okkara ávaringar í Okkara millum.

— So politikkarnir lurta als ikki eftir ávaringunum frá Fiskasøluni?

— Tað haldi eg ikki ein kann siga, at teir gera. Ta seinastu álvarsligu ávaringina gav eg figgjarnvndini í desember mánað, har figgjarnvndin arbeiðdi við heilt skeivum primum á surimi. Figgjarnvndin arbeiðdi við einum prisi fyrri surimi uppá 32 kr. kilo og tann prisurin hevur ongantið verið til. Bakkafrost hevur helsur ikki brúkt henda prisin sum grundarlag.

Surimi — ein glotti!

Vit spurdu Fiskasølustjóran, um ikki júst surimi kann gerast ein glotti í svartkjaftaprátinum við tað, at her er ein heilt nýggj vøra sum hægri prisur fæst fyrri enn vanligu svartkjaftavørurnar?

— Tað er møguligt. Møguleikar eru fyrri at selja surimi til bæði USA og Japan. Men tað er ikki gjørligt í dag at selja surimi í Europa. Tað er als eingin surimimarknaður í Europa. Men tað er ein vaksandi marknaður í USA, og tað er ein stórvirki

marknaður í Japan, og spurningurin er bara, hva ein kann fáa fyrri tað. Tað er so fyrst og fremst ein góðskuspurningur. Arbeiðt verður við fleiri góðskuflokkum — umleið fyra, og tað er ikki nógv galið, at tann lægsti góðskuflokkurin kostar bara helvtina av tí, sum tann hægsti kostar. Hægsta góðskuflokkurin fær tú umborð á skipum, sum framleiða surimi. Góðska snýr seg tá um feskleika og toyggi. Um tú so viðger surimi umborð á skipi so skuldi tú havt møguleika at fingið tann hægsta góðskuflokk, men koyrir tú vøruna í land, so trúgvi eg nokk vit koma niður í góðskuflokk 2 ella 3.

Eg vil meta at frá tí lægsta til tann hægsta góðskuflokk liggja söluprisirnir frá umleið 15 kr. til umleið 24 til 25 kr.

— Kann surimi gerast ein avbjóðing?

— Ja, tað kann tað, men vit mugu minnst til, at tá farsíð kostar 10 kr., so skuldu vit hava í minsta lagi 20 kr. netto fyrri surimi, um nøkur meining skal vera í. Útbýtið á surimi úr farsí er millum 50 og 60%.

Lagt ov harðliga út

— Nú sigur tú sum nevndarformaður í Sjóvinnubankanum, at tað er ófátligt og stórt spell, at ein nú skal leypa framav, sum vit nú eru við at gera, til stóran ampa fyrri fiskivinnuna sum heild. Hetta eru hørð orð?

— Ja. Men eg meini tað. Eg haldi, at vit hava lagt alt ov harðliga út. Vit hava rætt og slætt gjørt alt ov stóran ilógur uppá eitt ov ótrygt grundarlag. Og tað haldi eg er stórt spell.

Vit spurdu Birgir Danielsen, hvat hann heldur um ætlanina at byggja eitt nýtt svartkjaftavirki í Getu. Hann sigur seg kenna ov lítið til hesa ætlanina til at kunna úttala seg um hana.

— Men hevði tað ikki verið gott um vit fingi eitt annað virki til at arbeiða svartkjaft burturav soleiðis at vit ikki bert høvdu Bakkafrost at grunda okkara metingar um framtíðar svartkjaftaúrslitið?

— Áðrenn ein fer undir at byggja nýtt virki, so haldi eg ein eigur at kanna, hvat er galið við tí virkinum sum arbeiðir svartkjaft og síðani spyrja, hvi tann nýggja ilógan skal vera betur enn tann gamla. Tá kundi so onkur sakkønur givið eina realistiska meting. Tað haldi eg ikki at ein nýstítt at byggja virki ella skip fyrri hundráð mill. kr. fyrri

Byggja svartkjaftaskip fyrri 96 mill. kr.:

Vit fara í gongd við góðum treysti

Hóast bæði Sjóvinnubankin og Føroya Fiskasøla bera ótta fyrri einum skráðli í svartkjaftafloftanum, so eru teir menn, sum hava gjørt stóran ilógur í svartkjaftaskip, meira bjartskygdur.

Ein teirra er Jørgen Beck á Skála. Hann er ein av høvuðseigarunum og reiðari hjá nýggja svartkjaftatrolaranum hjá partafelagnum »Vál«, sum verður bygdur á Skála skipasmíðju.

— Sjalvandi hava bæði Fiskasølan og Sjóvinnubankin loyvi at hava sínar metingar, men vit, sum hava lagt nógv í fyrri at fáa hesi skip, hava so sanniliga eisini okkara metingar um útlitið hjá hesum skipum. Vit fara í gongd við góðum treysti og siga, at tað skal bera til.

Hetta sigur Jørgen Beck sum sjálvur er elektrikari og starvast hjá Beta í Fuglafirði.

Framtíð í verksmíðjutrolarum

Hann heldur, at framtíð er í verksmíðjutrolarum til svartkjaft. Ein bátur, sum hevur frystilast og er leysur av landi, hann hevur heilt aðrar møguleikar enn tey skip, sum skulu sigla til lands við veiðini.

Nýggja skipið hjá partafelagnum »Vál« verður liðugt í summar. Tað kostar umlei 96 mill. kr. og er rættiliga meinligt Andreasi í Hvannasundi.

Arbeiðið uppá skipið byrjaði í januar mánaði í 1986, men hóast hesa lut-

at kunna konstatera.

— Nú nevnið tú stóran ilógur í eitt nú skip. Men skulu vit fiska svartkjaft, kunnu vit tá byggja biligari skip til hesa veiðu?

— Tað trúgvi eg ikki. Skulu vit gera álvara at fiska svartkjaft, so koma skipini at kosta 80 til 100 mill. kr. Eg trúgvi ikki, at tað kann gerast biligari.

vist longu byggitið sammett við skipabygging í Noregi, so heldur Jørgen Beck, at teir fáa eitt sera gott skip.

Hann visir eisini á, at teir hava havt møguleikan at gera ymsar broytingar á vegnum og hevur hetta havt stóran týðning.

— Talan er jú um spesiálskip, tí hetta er nýggj vinna. Vit kunnu ikki kopiera hesi skipini, men mugu fylgja væl við, hvørjar skeivleikar aðrir hava gjørt og síðani betra um tey skipini, sum koma aftrat.

Hetta hava vit gjørt, og tí haldi eg vit fáa eitt sera gott skip, sigur Jørgen Beck.



Jørgen Beck, reiðari hevur goðar vónir

Umframt at gera fars og flak á verksmíðjunum, so hava teir eisini gjørt klárt til at seta upp eina surimilínu umborð á hesum nýggja svartkjaftatrolaranum.

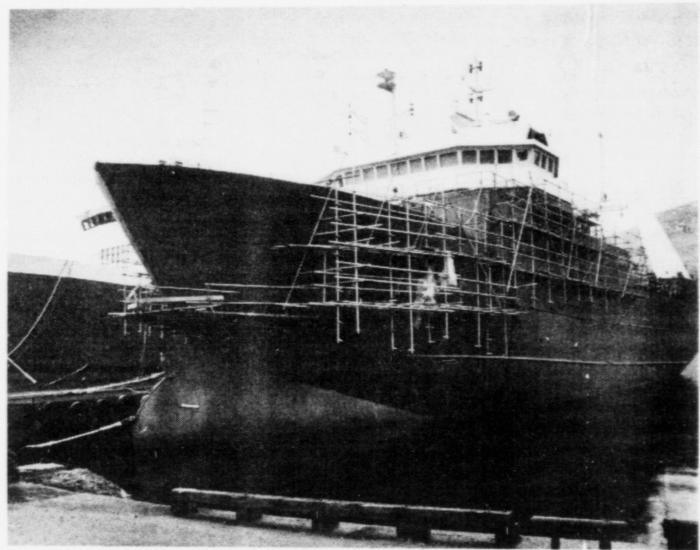
Partafelagið Vál á Skála átti upprunaliga Skálafoss, sum tað seldi til Fuglafjarðar. Ætlanin var so at byggja ein isfiskatrolara, men tað varð av ongum og bleiv tað so til ein svartkjaftatrolara. Høvuðseigari í nýggja skipinum er Arbeiðsmannafelagið á Skála. Nevndarformaðurin í fel-

agnum er Leif Nolsøe, sum eisini skal vera skipari á nýggja skipinum. Í lötuni er hann stýrmaður umborð á Andreasi í Hvannasundi.

Nýggi trolarin hjá Vál skal fiska fyrri einar 35-40 mió. kr. um árið fyrri at bera seg.

— Eg haldi ikki, at fortreytirnar eru serliga nógv broyttar, síðani vit gjørdur hetta projektið, og eg trúgvi tí framvegis uppá svartkjaftin, sigur Jørgen Beck at enda.

jan



Nýggja svartkjaftaskipið hjá partafelagnum »Vál« á Skála við bryggju á Skála skipasmíðju

Hin parturin av flotanum

— Men tá vit nú vita, at verksmíðjutrolarnir til svartkjaft ikki skulu fiska við studningi, og vit um somu tíð vita, at djúpvatnstrolarnir sum í dag klára seg rættiliga illa, fáa nógván studning, átti kritikkurin tá ikki heldur at verið vendur ímóti tí partinum av flotanum?

— Men er tað ikki so, at svartkjaftatrolarnir kortini fiska við studningi. Landið hevur tá veðhildið fyrri bátarnar, rindað studnings- og veðhaldslán, og uttan tey vóru hesi skip als ikki komin. So heilt uttan studning er tað ikki. Og so fáa vit at siggja, hvussu tey fara at klára seg.

— Og tú metir, at tað

verður eitt skráðli.

— Tað er grund til at vera bangin fyrri tí.

jan